

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Mészáros Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Gellérthegyi István ügyvéd által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség alperes ellen környezetvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében - amelybe az alperes pernyertessége érdekében a személyesen eljáró I.r., II.r. és a Megyei Kormányhivatal beavatkozott - a Pest Megyei Bíróság 10. sorszáma alatt kijavított és 2010. november 24. napján kelt 6.K.26.179/2010/9. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 11. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 6.K.26.179/2010/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A lerótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket a felperes viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét, amelyben kifogásolta az alperes 14/4564/14/2009. számú - az elsőfokú hatóság KTVF:20974-5/2009. számon meghozott, a hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítésére vonatkozó környezetvédelmi engedély iránti kérelmét elutasító döntését helybenhagyó - határozatának törvényességét. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat nem jogszabálysértő azért, mert a Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal 2009. október 20-án kelt P-4261/4/2009. számú szakhatósági hozzájárulásának megtagadását figyelembe vette és azért sem, mert a határozatban kifejtett szakmai álláspont megalapozott. A bíróság rámutatott

arra, hogy a tervezett kavicsbánya területén bánya nem létesíthető, mert az ingatlanok a Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló 3/2005.(IV.15.) Önk.rendelet (a továbbiakban: HÉSZ) alapján a „Má-1” jelű általános mezőgazdasági építési övezetbe soroltak, a HÉSZ 12.§-a, valamint 33.§-a alapján bányászati tevékenység csak a „Kb” jelű építési övezetben folytatható, továbbá a település területén az övezeti tervmellékletben is lehatárolt bányaterületeken kívül új bányatelek-fektetés nem létesíthető, így bányanyitás a jelenlegi szabályozás mellett nem végezhető, az csak a rendezési terv módosításával érhető el. Utalt arra is, hogy a szakhatósági állásfoglaláshoz a másodfokú környezetvédelmi hatóság kötve volt. A környezet- és természetvédelmi szakmai kifogások kapcsán idézte a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 18.§ (1) bekezdését, 31.§-át, 35.§ (1) bekezdés b) pontját, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.(X.8.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 10/A.§ (1)-(3) bekezdését, majd rámutatott arra, hogy az előzetes környezeti hatástanulmány is igazolja, hogy a tervezett kavicsbánya - a környező kavicsbányák hatásainak részeként, azokkal együtt - a Duna-Tisza-közi homokhátság száradási folyamatát, a globális felmelegedés hatását erősíti és jelentősen befolyásolja a bányatelekkel szomszédos természetvédelmi terület, egyben terület talajvíz viszonyainak alakulását, ezért az engedélyezés vízkészlet-gazdálkodási szempontból nem indokolt, különösen, hogy a bányatelek a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004.(VII.21.) Korm.rendelet 2.számú melléklet 2.a.) pontja szerint és a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet 1.sz. melléklete alapján - a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen van.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet megváltoztatása mellett az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte egy új másodfokú építési szakhatósági állásfoglalás beszerzése érdekében. Állította a felperes, hogy a másodfokú építési szakhatóság nem a kérelem tárgyában döntött és jogsértően tagadta meg a hozzájárulását. Hivatkozott arra, hogy az adott terület övezeti átsorolása az önkormányzat előtt napirenden van, ezért a 314/2005.(XII.25.) Korm.rendelet 5.§ (1) bekezdés f) pontja alapjára alapított elutasítás ítéleti elfogadása jogsértő. Álláspontja szerint a rendezési terv más terület-felhasználási célja nem lehet alapja a szakhatósági hozzájárulás megtagadásának, mert a bánya létesítéséhez és nem a környezetvédelmi engedély kiadásához kell az övezeti átsorolás. Az első- és másodfokú környezetvédelmi hatósági álláspont helyt állóságát is vitatta. Nem értett egyet azzal, hogy a bányaterület szomszédságában lévő természetvédelmi terület (szikes gyepek) állapotát - vízszintcsökkenéssel - a bánya létesítése veszélyeztetné. Utalt

arra, hogy az előzetes környezetvédelmi hatástanulmányában a vízszintcsökkenés mértékét a teljes területre, az egész térségre, így a nemzeti park területére is bemutatta. A védett természeti területen a vízszintcsökkenést vizsgálta, annak mértékét nedves időszakban 10 cm alatt, szélsőségesen száraz időszakban 15 cm alatt maradéként prognosztizálta. Álláspontja szerint ez a vízszintcsökkenés nyári hónapokra jellemző, a jelentősebb vízszintcsökkenés a tavak, az erdő és szántó hasznosítású területeket érinti és nem a szikes gyepterületet. Elismerte, hogy a kisebb vízszintcsökkenéses hatásterületbe a gyepes területek is beleesnek. Álláspontja szerint vizsgálatai igazolták a talajvízszint és a csapadékmennyiség szoros összefüggését. Hivatkozott arra, hogy vállalná a vízviisszatartó beavatkozások finanszírozását is, és e körben a nemzeti park szakembereivel történő egyeztetés szükségességére utalt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte annak helyes indokaira figyelemmel. Utalt arra, hogy a felülvizsgálati kérelmében a felperes nem jelölte meg azt a jogszabályt, amelyet a jogerős ítélet megsért, pedig a felülvizsgálati kérelemben kizárólag jogszabálysértésre lehet hivatkozni. Utalt a Tvt. 18.§ (1) bekezdésére, 31.§-ára, 35.§ (1) bekezdés b) pontjára, továbbá a Korm.rendelet 10/A.§ (1)-(3) bekezdésére és kiemelte, hogy a tervezett bányaterülettel közvetlenül határos terület a elnevezésű törzsterülete, mely egyben része a hazai hálózatnak. Hivatkozott a felperes által előterjesztett előzetes környezeti hatástanulmány 5.2 fejezetére, mely a védett területről távolabb eső területen is 10-20 cm vízszintcsökkenés káros degradációs folyamatokkal számol, melyet a közelebb eső és szikes gyepvegetáció szempontjából - különösen a száraz nyári időszakban - katasztrofális következménynek ítélt, és ezért a tervezett tevékenységet ellentétesnek minősítette a Tvt. fent hivatkozott előírásaival. Utalt arra is, hogy a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területen fekszenek az érintett ingatlanok. A másodfokú építésügyi szakhatósági állásfoglalás törvényesnek tartotta, mivel a felperesi ingatlanok építési övezetben található, ahol az adott bányászati tevékenység nem folytatható.

Az I-III.r. alperesi beavatkozók a felülvizsgálati eljárásban ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelme alapján érdemben helyesen döntött, a vonatkozó jogszabályokat megfelelően értelmezte, és ez okból megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi határozat törvényes.

A felperes felülvizsgálati kérelmében azzal, hogy az építésügyi szakhatósági állásfoglalás törvényességét, továbbá a környezetvédelmi hatóság vízkészlet-gazdálkodási szakmai kifogásainak megalapozottságát, valamint ezek ítéleti minősítését vitatta konkrét jogszabályhely megjelölése nélkül, lényegében azt állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat.

A perben nem volt vitás, hogy a felperesi kérelem elutasítására két okból került sor: egyrészt, mert az építésügyi hatóság nem járult hozzá a tervezett tevékenység engedélyezéséhez, így a környezetvédelmi engedélyhez szükséges szakhatósági hozzájárulás hiányzott, másrészt azért, mert a környezetvédelmi hatóság a felperes által előterjesztett előzetes környezeti hatástanulmány alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felszín alatti vizek védelme szempontjából a tervezett bányászati tevékenység káros következménnyel jár egy természetvédelmi szempontból kiemelt területen.

A felperes keresetében nem tudott megjelölni olyan jogszabályt, amelyet az építésügyi szakhatóság állásfoglalása, illetőleg a környezetvédelmi hatóság ezt figyelembe vevő döntése megsértett volna, így a felperes megalapozatlanul állítja, hogy a szakhatósági álláspontot elfogadó alperesi döntés törvényességének ítéleti megállapítása jogsértő. A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul vitatja, hogy a szakhatóság nem a kérelem tárgyában járt el, mert az eljárás megindulására figyelemmel 2009. március 1-éig hatályos 314/2005. (XII.25.) Korm.rendelet 4. § (1) bekezdése, valamint a 12. számú melléklet 2. pontja szerint a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálat keretében településrendezési és építési előírásokkal való összhang tekintetében első fokon a tevékenység végzése helye szerint illetékes építésügyi hatóságot, illetőleg másodfokon a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervét keresi meg szakhatósági állásfoglalás megadása céljából.

A településrendezési és építési előírások körében való nyilatkozatának megtétele során az építésügyi hatóság figyelemmel van - az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 7. § (1)-(2) bekezdése alapján - arra, hogy a településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti,

táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme, továbbá az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése, továbbá arra is, hogy a településrendezés feladata, hogy a település területének, telkeinek felhasználására és beépítésére vonatkozó helyi szabályok kialakításával annak meghatározása, hogy a település összehangolt, rendezett fejlődésének keretei biztosítsa, a település adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése mellett, biztosítsa a település (településrészek) megőrzésre érdemes jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti és természeti arculatának védelmét. Ezért az építési hatóság a 314/2005. (XII.25.) Korm.rendelet 4. § (1) bekezdése, valamint a 12. számú melléklet 2. pontja alapján megtett szakhatósági nyilatkozatában köteles figyelembe venni az építési szabályzat, a szabályozási tervben foglaltakat, és egy adott tevékenység kapcsán a településfejlesztési és területfelhasználási célok szem előtt tartásával alakíthatja ki véleményét, és ha egy adott tevékenység adott területen való végzését a HÉSZ nem engedi, illetve más területen engedi, és a szabályozási terv azt nem támogatja, akkor ahhoz hozzájárulását sem adhatja.

Az alperes a másodfokú építésügyi hatóságot megkereste, amely a HÉSZ előírásaira hivatkozással megállapította - ezzel a tervezett tevékenység településrendezési és építési előírásokkal való összhangját vizsgálta a kérelem időpontjában hatályos helyi rendelkezések szerint - , hogy az érintett ingatlanok olyan övezetben helyezkednek el, amelyben bányatelek nem helyezhető el, továbbá a helyi rendelet bányatelek-fektetés létesítését, a bányanyitást nem preferálja. Ezen szakhatósági álláspont jogszerűségét, illetve ezen szakhatósági állásfoglaláson alapuló alperesi döntés törvényességét kimondó ítélet jogszerűségét nem cáfolja az a felperesi hivatkozás, hogy a települési önkormányzatnak módjában áll az övezeti besorolás megváltoztatása. A környezetvédelmi engedélyhez is szükséges építésügyi szakhatósági állásfoglalás minden esetben a hatályos szabályozás alapján kiadott vélemény, az a hatályos rendelkezéseket és nem a várható, vagy jövőbeni változásokat veszi figyelembe.

Az alperes vízkészlet-gazdálkodási szempontokat érvényre juttató álláspontja is akadályát képezte a környezetvédelmi engedély kiadásának. Az alperes a felperes által előterjesztett előzetes környezetvédelmi hatástanulmány adataira alapította véleményét, amely következtetéssel a felperes nem értett egyet. Az alperes a környezet-, természetvédelmi és vízgazdálkodási szempontból szakértelemmel bíró hatóságnak minősül, megállapításait a felperes laikus előadása sikerrel nem cáfolhatja. A felperes saját előadásán

kívül semmilyen érdemleges bizonyítékot nem hozott elő a környezetvédelmi hatóság szakmai álláspontjának cáfolatára, így a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján rá háruló bizonyítási teher ellenére nem igazolta, hogy az alperesi szakmai álláspont téves, tevékenységének káros környezeti hatása nincs. Tekintettel arra, hogy az alperes a felperes által készített és előterjesztett környezeti hatásvizsgálat adatait használta fel, és pontosan megjelölte, hogy a vázolt tevékenységnek milyen káros következményei lesznek, azok milyen körben és mértékben jelentenek veszélyt a természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területen, és ezt az érvelést a felperes nem cáfolta meg, az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdésének rendelkezését is megfelelően alkalmazva a felperesi érvelés alátámasztásának hiányát indokoltan értékelte a felperes terhére és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a vízkészlet-gazdálkodási szempontokat ki nem elégítő felperesi tevékenységre vonatkozó környezetvédelmi engedély kiadása törvényesen volt megtagadható.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes azon felülvizsgálati előadását, hogy vállalja vízviSSzatartó beavatkozások finanszírozását is, úgy értékelte, hogy a felperes a hatóság azon megállapítását, hogy a felperesi tevékenység jelentős vízszintcsökkenéssel jár, ténylegesen nem is vitatja.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogsértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okból, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a jogtanácsosi képviselettel a felülvizsgálati eljárásban felmerülő költségeit, melynek összegét a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Tekintettel arra, hogy a felperes a tárgyi illetékeljegyzési jog ellenére a felülvizsgálati kérelemben lerótt a 36.000 forint felülvizsgálati illetéket, ezért a Legfelsőbb Bíróság azt állapíthatta meg, hogy a felperes viseli a felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. december 14.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró

Dr. Tóth